

عنوان مقاله:

تحلیل فضایی مهاجرت و خشک سالی در کشور با استفاده از تحلیل لکه داغ و شاخص استاندارد بارش

محل انتشار:

فصلنامه جغرافیا و مخاطرات محیطی، دوره 12، شماره 2 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

علی عزیزی - استادیار گروه جمعیت، اقلیم و محیط زیست، موسسه تحقیقات جمعیت کشور، تهران، ایران

رسول صادقی - دانشیار جمعیت شناسی، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه تهران و پژوهشگر مرکز پژوهش های سلامت مبتنی بر مشارکت جامعه، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

مهاجرت از عوامل متعددی ناشی می شود که نقش هر یک از این عوامل در نقاط مختلف جهان متفاوت می باشد. یکی از این عوامل خشک سالی است که در مناطق خشک و نیمه خشک می تواند تاثیر بیشتری داشته باشد. در کنار این واقعیت شناسایی نقاط کانونی مهاجرت نیز می تواند بر سیاست های اتخاذی مهاجرت موثر واقع شود. در مقاله پیش رو از شاخص استاندارد بارش برای پایش خشک سالی کشور در سه دهه اخیر (۹۵-۱۳۶۵) استفاده شد. ابتدا، با استفاده از فراوانی رخداد ماه های خشک سال، گستره کشور در محیط سیستم اطلاعات جغرافیایی پهنه بندی گردید. سپس وجود خودهمبستگی فضایی در داده ها با استفاده از شاخص جهانی موران مورد بررسی قرار گرفت. در ادامه تحلیل لکه داغ با استفاده از داده های میزان خالص مهاجرت در کشور صورت گرفته و کانون های مهاجرتی شناسایی شد. یافته ها نشان داد که الگوی مکانی فراوانی رخداد ماه های خشک سال در طی سه دهه اخیر عموماً از جنوب و جنوب شرقی کشور به سمت شمال و غرب کشور افزایشی است. همچنین مقادیر شاخص موران برای میزان خالص مهاجرت در دوره های مورد بررسی بین ۰.۱۷ تا ۰.۴۵ قرار داشت که نشان از خوشه بندی در داده های مهاجرت است. تحلیل لکه داغ نیز نشان داد که کانون های مهاجرتی در کشور در مرکز و غرب کشور قرار دارند. تطبیق کانون های مهاجرتی با الگوی رخداد ماه های خشک سال نشان می دهد که کانون های مهاجرتی اعم از مهاجرفرست و مهاجرپذیر در نقاطی با فراوانی رخداد ماه های خشک متوسط تا زیاد قرار دارند که این امر بر شناسایی رابطه این دو موثر بوده و آن را می تواند پیچیده سازد.

کلمات کلیدی:

تحلیل لکه داغ، کانون های مهاجرت، مهاجرت، خشک سالی، ایران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1796063>

